

KECSKEMÉT VÁROS POLGÁRA LESZEK

III.

ZENEI FORDULÓ

Kedves Gyerekek!

A harmadik fordulóban Kodály Zoltánra, városunk szülöttére emlékezünk.

„A ZENE LELKI TÁPLÁLÉK, ÉS SEMMI MÁSSAL NEM PÓTOLHATÓ.”

1. „Egerrágta” életút

Egészítsétek ki Kodály életrajzát!

Kodály Zoltán **Kecskeméten** született, de gyermek- és ifjúkora nagy részét **Galántán** és **Nagyszombaton** töltötte. Édesanyja, **Jaloveczky Paulina** és édesapja, **Kodály Frigyes** is zeneszerető emberek voltak, akik maguk is szívesen zenéltek. Édesanyja **zongorán** játszott és énekelt, édesapja **hegedült**. Kodály Zoltán zongoratanulmányai mellett hegedülni, majd **gordonkázni** kezdett. Középiskolái elvégzése után **Budapestre** került, ahol egyszerre volt **bölcsészhallgató** és a Zeneakadémia diákja. Mindkettőt sikerrel végezte el. Vikár Béla gyűjtéseit megismerve döntött úgy, hogy ő is gyűjtője és kutatója lesz a **népdaloknak**, ez Bartók **Bélával** való szoros együttműködését és barátságát is eredményezte. **1907-től** a Zeneakadémia tanára lett. A nagy zeneszerzői áttörést 1923-ban a **Psalmus Hungaricus** hozta el, ez hazai és nemzetközi hírnevét egyaránt megalapozta. Haláláig számos hazai és nemzetközi elismerésben részesült. Megkapta a **Corvin-láncot**, a Magyar **Érdemrend** középkeresztjét, a Kiváló Művész díjat, a **Kossuth-díjat** háromszor, díszdoktora volt a **kolozsvári**, a budapesti, a berlini, a **torontói** és az oxfordi egyetemnek

21 pont

2. Képtalálatok

Keressetek az alábbi betűjelzésekkel ellátott meghatározásokhoz képanyagot! Mellékletként küldjétek el a megoldásokat.

- Ilyennek látta a felújított vasútállomást a szülővárosába látogató Kodály Zoltán.
- A városi vezetők 1930. március 22-én fogadták a zeneszerzőt. A képen M.Bodon Pál zeneiskolai igazgató és Vásárhelyi Zoltán karnagy is látható.
- Diszpolgári oklevél Kodály Zoltánnak.
- A zeneszerző látogatása az énekes iskolában.
- A nyári szeminárium határon túli magyar ének – zenetanár résztvevői a Kodály Intézet előtt.

5 pont

a) *Illyenket látta a felújított vasútállomást az érettségi után édesapjával szülővárosába látogató Kodály Zoltán.*

b) *A városi vezetők 1930. március 22-én a vasútállomáson fogadták a zeneszerzőt. Bal szélén M. Bodon Pál zeneiskolai igazgató, középen szemben Vásárhelyi Zoltán karnagy, Kodály mögött Tóth Aladár zenekritikus.*

c) *Diszpolgári oklevele*

d) *Látogatás az énekes iskolában*

e) *A nyári szeminárium határon túli magyar ének-zenetanár résztvevői a Kodály Intézet előtt*

3. Hangszerdarabok

Az alábbi felsorolásban két hangszer részeinek elnevezései összekeveredtek. Ezekben a hangszereken Kodály is játszott. Találjátok ki a hangszerek nevét, és írtok a megfelelő helyre az elnevezéseket!

emelő, berakás, hanglyuk, mérlegnyelv, csiga, tompító, lélek, kalapács, kulcsszekrény, nyak, húr, nyereg

<p>Hangszer neve: zongora</p> <p>emelő mérlegnyelv tompító kalapács húr</p>	<p>Hangszer neve: hegedű</p> <p>berakás hanglyuk csiga lélek kulcsszekrény nyak húr nyereg</p>
---	---

15 pont

4. Rejtvény

A számmal jelölt kifejezések jelentését a betűkkel jelöltek között találjátok. Kössétek össze a párokat, majd a betűcsoportokat értelemszerűen írtok be a rejtvénybe!

1. allegro	a) lágyan, gyöngéden EL
2. fortissimo	b) kötve NS
3. comodo	c) szabadon, csapongva OL
4. rubato	d) gúnyosan YFO
5. staccato	e) kényelmesen YZ
6. legato	f) nagy erővel DÁL
7. andantino	g) vontatottan NÓ
8. dolce	h) röviden TÁ
9. ironico	i) lassacskán ZÉK
10. sostenuto	j) vidáman, gyorsan KO

10 pont

1.K	O	2.D	Á	L	3.Y	Z	4.O	L	5.T	Á	6.N
S	7.Z	É	K	8.E	L	9.Y	F	O	10.N	Ó	

2 pont

5. Legek káosza

A megadott szavak Kodály legismertebb műveinek címét rejtik. Írjátok le, melyek ezek !

• GAMUSRIPSALHUNCUS	PSALMUS HUNGARICUS
• UMBURITEDADEVÁ	BUDAVÁRI TE DEUM
• TAGACOKITÁNLÁN	GALÁNTAI TÁNCOK
• KICOKMASZÉROSTÁN	MAROSSZÉKI TÁNCOK
• NOSRYJÁHÁ	HÁRY JÁNOS
• FOSZÉNÓKELY	SZÉKELYFONÓ
• ITŐSLAKÁLKET	KÁLLAI KETTŐS
• RAKÉMÁTIPEK	MÁTRAI KÉPEK
• RUSVEKKÓMŰ	KÓRUSMŰVEK

9 pont

6. Dallamgazda

a) Az alábbi dallamrészletből találjátok ki a dal címét! **Én elmentem a vásárba (Kitrákotty-mese)**

b) Kodály melyik művében csendül fel? **Székelyfonó**

c) Kottázzátok le a dalrészletet! Ügyeljete minden egyes zenei elemre (ütemmutató, ritmus, stb.)!

sz sz l m f r m d r r d t, r sz, d

Ká - ri - kity - tyom, é - dös tyú - kom, még - is van egy fél - pénz - zém.

A c) feladat részéhez töltsétek le a mellékletet!

Ha a megfejtést és a kottázást kézzel írójátok a kinyomtatott mellékletre, akkor maximum 7 pontot kaphattok.

Ha a letöltött mellékletet valamely képszerkesztő - pl. Paint - programmal oldjátok meg, majd ezt kinyomtatjátok, akkor megoldásotok 5 ponttal többet ér. A kész kotta bemásolása nem jelent szerkesztést.

7. Zenei ajánlás

Írjátok ajánlást Kodály Hány János című művéhez! Fogalmazzátok meg maximum 10 mondatban, miért tartjátok fontosnak, hogy korosztályotok megismerje ezt a nagyszerű daljátékot!

Egyéni megoldások

5 pont

8. Kalandra fel!

a) Bővítsétek Kodály Zoltán Hány János című művét egy új kaland kitalálásával! Ismertessétek tartalmilag!

Egyéni megoldások

5 pont

b) Készítsetek illusztrációt a kitalált kaland egy jelenetéhez!

Egyéni megoldások

5 pont

9. Mesteri befejezés

2022. december 17-én a Kodály Iskola gyermek, leány és női kórusa gyönyörű karácsonyi koncerttel ajándékozta meg a Nagytemplomban a hallgatóságot. A hangversenyen Kodály-művek is felcsendültek. Közülük melyikkel zárult a koncert?

Angyalok és pásztorok

1 pont

10. Ha majd egyszer...

Kodály Zoltán születésének 140. évfordulója 2022. december 16-án, pénteken volt. Vajon a 200. évforduló a hét melyik napjára fog esni?

Szerdára

1 pont

Felhasznált irodalom:

1. Heltai Nándor: „Szívébe fogadott Kecskemét” (Kecskemét, 1982)
2. Heltai Nándor: Kodály Zoltán és szülővárosa, Kecskemét – Dokumentumok, emlékek (2008)
3. Cs. Nagy Zoltán: Híres zeneszerzők (2015)

Beküldési határidő: 2023. február 10.

Jó felkészülést kívánunk!